

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुर्‍याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्तहोस्

सुपर काइनेटिक
कुरियर्स सर्भिस

ट्राफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सुर्य लाईफ इन्सोरेन्स भएको
भवन) फोन:- ०७१५४२५७१

वर्ष ३८ | अंक ८४ | बुटवल | २०८२ चैत १० गते, मंगलबार

नेपाल संवत् ११४६ | Tuesday March 24, 2026

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

रविको मुद्दा फिर्ता लिनेविरुद्धको रिट हेर्दाहिँदैमा

बुटवल । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछानेको मुद्दा फिर्ता लिने निर्णयविरुद्धको रिटलाई सर्वोच्च अदालतले 'हेर्दाहिँदै'मा राखिएको छ ।

सोमबार सुनुवाइ नसकिएपछि सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशद्वय विनोद शर्मा र अब्दुल अजिज मुसलमानको संयुक्त इजलासले रिटलाई हेर्दाहिँदैमा राखेको हो । यस रिटमाथि आज सुनुवाइ हुनेछ ।

सोमबार रिट निवेदकका तर्फबाट वरिष्ठ अधिवक्ता दिनेश त्रिपाठी लगायतले बहस गरेका थिए । रिट निवेदकको बहस सकिएपछि प्रतिवादीका तर्फबाट बहस हुनेछ ।

महान्यायाधिवक्ता सविता भण्डारी बरालले लामिछानेविरुद्ध संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणको कसुर फिर्ता लिने निर्णय गरेको थिइन् । त्यो निर्णय बदर गर्न माग गर्दै युवराज सफल, वरिष्ठ अधिवक्ता दिनेश त्रिपाठी र अधिवक्ता आभास रेग्मीले रिट दायर गरेका हुन् ।

यसअघि गत चार दिन सुनुवाइ भएको थियो । तर महान्यायाधिवक्ताले गरेको माघ २ गतेको निर्णय फिर्काउन आदेश दिँदै आजका लागि पेसी तोकिएको थियो ।

सर्वोच्चका न्यायाधीशद्वय शारदा सुवेदी र सुनिल पोखरेलको संयुक्त इजलासले चार दिनको सुनुवाइपछि बिहीबार महान्यायाधिवक्ताले अभियोगपत्र संशोधनसम्बन्धी गरेको पछिल्लो निर्णयलगायत सम्बन्धित फायल फिर्काउन आदेश दिएको थियो ।

सुरुमा लामिछानेको मात्रै अभियोगपत्र संशोधन गरेर संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धि कसुर हटाउने निर्णय गरेको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले माघ २ गते उसीसँग जोडिएका सहकारीका सबै प्रतिवादीविरुद्ध सहकारी ठगी बाहेकका कसुरमा अभियोग नलगाउने निर्णय गरेको थियो ।

यो निर्णयको प्रति मिसलमा संलग्न रहेको नदेखिएको भन्दै इजलासले पछिल्लो निर्णय र यससँग सम्बन्धित अन्य कागजातहरू भए ती पनि मगाएर चैत ९ गतेलाई पेसी तोक्न आदेश दिएको थियो ।

महान्यायाधिवक्ताको निर्देशनपछि चार वटा जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालयले सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा अभियोगपत्र संशोधनको निवेदन पनि दिइसकेका छन् । तर जिल्ला अदालतले यही रिटलाई देखाउँदै यसको ठुलो लागेपछि मात्रै निर्णय गर्ने आदेश दिएका छन् ।

» बाँकी ३ पेजमा

कपिलवस्तु बर्गदवाको निषेधाज्ञा जारी

बुटवल । कपिलवस्तुमा लगाइएको निषेधाज्ञा तीन दिन बिन्दा पनि जारी छ । कपिलवस्तुको महाराजगञ्ज बर्गदवामा दुई समुदायबिच फडप रोक्न जिल्ला प्रशासनले ७ चेतमा निषेधाज्ञा जारी गरेको थियो । उक्त निषेधाज्ञा अझै कायम रहेको कपिलवस्तुका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी भविश्वर घिमिरेले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार मंगलबारसम्ममा निषेधाज्ञा हट्न सम्भावना रहेको छ । 'अहिले अवस्था समान्य बन्दै गएको र मंगलबारसम्ममा निषेधाज्ञा हटाउनेबारे छलफल गरेका छौं ।' घिमिरेले भने ।

मन्दिरमा भजन गाउँदा भएको तोडफोडको विषयलाई लिएर हिन्दू र मुस्लिम समुदायका युवाबिच तनाव सिर्जना भएको थियो । सम्भावित फडपलाई रोक्न कुनै किसिमको भेला, सभा, जुलुस गर्न नपाउने गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय कपिलवस्तुले निषेधाज्ञा जारी गरेको हो । तोडफोड गरेको आरोपमा तीन जनालाई पक्राउ समेत गरिएको घिमिरेले बताए । उनीहरूमाथि प्रहरीले अनुसन्धान अघि बढाएको छ । तर उनीहरूको नाम भने सार्वजनिक गरिएको छैन ।

राम नवमीको अवसरमा हिन्दू धर्मावलम्बीहरूले मन्दिरमा भजन गाउँदा तथा इदको अवसरमा मुस्लिम समुदायले मस्जिदमा नवाज पढ्दै गर्दा दुवैतर्फबाट माइकको आवाज चर्को भएको विषयमा विवाद र फडप भएको थियो ।

फडपका क्रममा ढुंगा प्रहार भएको र ५ जना सामान्य घाइते भएका थिए ।

तिनाउमा बेपत्ता दुई भारतीयको मृत्यु

पाल्पा । पाल्पाको तिनाउ गाउँपालिका-३ स्थित तिनाउ खोलामा डुबेर बेपत्ता भएका दुई भारतीय युवकको मृत्यु भएको छ ।

मृत्यु हुँनुमा भारतको उत्तर प्रदेशस्थित सन्तकबिर नगरका १७ वर्षीय फहरान अन्सारी र १७ वर्षीय अमान अन्सारी रहेका छन् । प्रहरीका अनुसार चैत ९ गते बिहान करिब १० बजे डुबेको स्थानभन्दा करिब एक सय मिटर तल फहरान अन्सारीको शव फेला परेको हो ।

यस्तै अमान अन्सारीको सोमबार दिउँसो अमान अन्सारीको शव फेला परेको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी ऋषिराम सुवेदीले जानकारी दिए ।

उनीहरूसँगै घुक्न आएका अन्य सात जना भने सकुशल रहेका छन् । घटनाबारे थप अनुसन्धान जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

अल्पपत्र पशु बधशाला 'फोर पी' मोडेलमा चलाउन मासु व्यवसायी तयार

जुन बिन्दुमा उपमहानगरले गल्ती गरेको थियो, त्यहीँबाट सच्चाएर किसान र व्यवसायीको लगानी सुनिश्चित गरेर नयाँ मोडालिटी बनाए मात्र दीगोरूपमा चल्ने सरोकारवालाको ठप्प्याइ छ ।

टिआर शर्मा

बुटवल

राज्यको करोडौं लगानी भएर पनि बन्द अवस्थामा अल्पपत्र रहेको बुटवलको आधुनिक पशु बधशालालाई किसान र व्यवसायीको लगानी सुनिश्चित गरी छिट्टै सञ्चालनमा ल्याउन मासु व्यवसायी संघ रुपन्देहीले अग्रसरता लिने भएको छ ।

शुरुमा सार्वजनिक, निजी, सहकारी (उत्पादक) साभेदारी अवधारणा (फोर पी मोडेल) बमोजिम बुटवल मासु उत्पादन तथा प्रशोधन प्रालिलाई सञ्चालन गर्न दिने तयारी भए पनि अन्तिममा बुटवल उप-महानगरपालिकाले टेण्डरमार्फत निजी कम्पनी मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैङ्क लिमिटेडलाई दिएको थियो ।

सयौं मासु व्यवसायी र हजारौं बाख्रा पालक किसान आबद्ध बुटवल मासु उत्पादन तथा प्रशोधन प्रालिसँगको पूर्व सहमति एकाएक रद्द गरेर निजी कम्पनीलाई दिएपछि व्यवसायीहरू बधशाला जान अस्वीकार गरेपछि बधशालाबारे विवाद सुरु भएको थियो ।

व्यवसायीमाथि निरन्तर अनुगमनको नाममा धरपकड र जरिवाना गरेर बधशाला जान बाध्य बनाउने उपमहानगरपालिकाको प्रयासलाई व्यवसायीले असफल बनाएपछि मुक्तिनाथ लाइभस्टकले चलाउन नसकेर बन्द गरेको छ ।

५ वर्षका लागि सम्झौता भएपनि एक वर्ष नपुग्दै मुक्तिनाथले हात फिर्कदै उल्टै उपमहानगरविरुद्ध मुद्दा मागिमा गरेपछि बधशाला फर्कदै एक वर्षदेखि बन्द छ ।

व्यवसायी र किसानमाथि धोका र घात भएर बन्द बधशालामा उपमहानगरले किसान र मासु व्यवसायीको लगानी सुनिश्चित गरेमा पुनः फोर पी मोडलमा सञ्चालन गर्न आफूहरू तयार रहेको मासु व्यवसायी संघ रुपन्देहीका महासचिव थानिश्वर सुवेदीले बताए ।

संघको १५औं वार्षिक साधारणसभा तथा आठौं अधिवेशनमा प्रस्तुत

प्रतिवेदनमा समेत संघले शुरुमा जसरी फोर पी मोडलमा सञ्चालन गर्ने सहमति थियो सोहीअनुसार उपमहानगरले मोडालिटी बनाए बधशाला सञ्चालनको जिम्मा लिन आफूहरू तयार रहेको महासचिव सुवेदीले बताए ।

'बधशालामा राज्यले करोडौं लगानी गर्नुको उद्देश्य यहाँका सयौं व्यवसायीले बधशालामा मात्रै बध गर्ने, उपभोक्ताले स्वच्छ मासु उपभोग गर्न पाउने, हजारौं बाख्रापालक किसानको बजार सुनिश्चित हुने गरी फोर पी मोडलमा सञ्चालन गर्ने भन्ने नै थियो,' महासचिव सुवेदीले भने-'तर पछि उपमहानगरले टेण्डरको नाममा निजी कम्पनीलाई दिएकै कारण बधशाला अल्पपत्र परेको हो, अब जुन बिन्दुमा उपमहानगरले गल्ती गरेको थियो, त्यहीँबाट सच्चाएर किसान र व्यवसायीको लगानी सुनिश्चित गर्नुपर्छ र मात्र बधशाला दीगोरूपमा चल्छ, त्यो अवस्था बने हामी तयार छौं ।'

शुरुमा आधा दर्जन सहकारी संस्थामार्फत करिब ५ हजार बाख्रा पालक किसान मालिहाले गरेको शेयर लगानी फिर्ता गरी नयाँ विन्दुबाट उनीहरूलाई पुनः बधशाला सञ्चालन गर्ने भन्ने पी मोडेलमा जोडनुपर्ने महासचिव सुवेदीले बताए । शुरुमा बधशाला स्थापना र संचालनको पहल गरेका बुटवल मासु उत्पादन तथा प्रशोधन प्रालिका सञ्चालक कृष्ण पौडेलले जसले अगुवाइ गरे तिनी व्यवसायी र हजारौं किसानलाई धोका दिएकाले बधशाला अल्पपत्र परेको तथ्यलाई उपमहानगरले मनन गरी शुरूकै मोडेलमा चलाउने वातावरण बनाउनुपर्ने सुझाव दिए ।

मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैंक लिंका अध्यक्ष उमेश आचार्यले बधशाला सञ्चालन गर्दा गरेको सहमति उप-महानगरपालिकाले कार्यान्वयन नगरेपछि आफूहरू कानुनी उपचारका लागि अदालतमा पुगेको बताए ।

मासु व्यवसायी संघ रुपन्देहीका अध्यक्ष विशाल थापाले बुटवल र आसपासका मासु व्यवसायी र बाख्रा पालक किसानको सहभागिता विना बधशाला दीगो सञ्चालनको सम्भावना नभएकोले

उप-महानगरपालिकाले किसान र व्यवसायीको लागत सहभागिता सुनिश्चित गरी आफूहरूलाई नै सञ्चालनको जिम्मा दिनुपर्ने बताए ।

बाख्रापालक महिला उद्यमी होमादेवी पौडेलले फोर पी मोडलमा बधशाला सञ्चालन नगर्दा हजारौं महिला बाख्रापालक दिदी बहिनीहरू निराश बनेको गुनासो गर्दै सुरुको सहमतिअनुसार बधशाला सञ्चालन मोडालिटी बनाउनुपर्ने बताइन् ।

बुटवल उप-महानगरपालिका १० रामनगरमा २ विगाह ३ कठ्ठा क्षेत्रफलमा निर्माण भएको बधशालामा आर्थिक वर्ष २०७९ पौषमा २३ करोड ९६ लाख ८३ हजारको लागतमा सम्पन्न भएको थियो ।

दैनिक एक हजार खसीबोका बध गर्ने मिल्लेगरी बधशाला बनाइएको छ भने त्यहाँ बाख्राको चरण, होल्डिङ सेन्टर, पशु स्वास्थ्य जाँच तथा उपचार कक्ष, बधशालामा खटिनेहरूका लागि प्राथमिक उपचार कक्ष, सुरक्षा कक्ष, फोहोर प्रशोधन केन्द्र, हरियाली उद्यान र बगैँचा निर्माण छन् ।

दुईवटा चिस्थान सुविधासहितका टुक, पशु स्वास्थ्य, मासु जाँच र गुणस्तर प्रमाणीकरण ल्याबको व्यवस्था समेत बधशालामा गरिएको छ ।

तर राज्यले करोडौं लगानी गरेर बनाएको पशु बधशाला सञ्चालनमा नआउँदा यसले उपभोक्ता, किसान, व्यवसायी र समग्र अर्थतन्त्रमै गम्भीर प्रभाव परेको छ । उपभोक्ताहरू अस्वस्थ र असुरक्षित मासु उपभोग गर्न बाध्य छन् भने करोडौं लगानी खर्च भएको संरचना प्रयोगविहीन भएको छ । यसले सार्वजनिक स्रोतको दुरुपयोगजस्तो अवस्था सिर्जना गरेको छ । बधशालाबाट उठ्ने आम्दानी र कर बन्द हुँदा राज्यले राजस्व गुमाएको छ ।

बुटवल उप-महानगरपालिकाका पशुपन्थी विकास शाखा प्रमुख भक्तिन्द्र बज्जाले स्थानीय सरकारले मासु व्यवसायीका मागलाई आवश्यक सहजीकरण गर्ने बताए ।

» बाँकी ३ पेजमा

जनहितमा जारी सन्देश

बन डडेलो रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी

डिभिजन वन कार्यालय, नवलपरासी (ब.सु.प.) को अत्यन्त जरूरी सूचना

सुख्खा खेरी तथा गमीको समयमा बन जङ्गलमा डडेलो लामे प्रवल सम्भावना रहन्छ । यसले हाम्रो प्राकृतिक सम्पदा क्षण भएपै नष्ट भै वातावरणीय सन्तुलनमा ठूलो असर पुग्ने, पानीका मुहान सुक्ने, भू-क्षय हुने, वायुमण्डलमा कार्बन उत्सर्जन हुन गई जलवायु परिवर्तनमा असर पुग्ने र गाउँवस्ती समेतमा डडेलो फैलिन गई जनधनको ठूलो क्षती हुन सक्छ ।

- तसर्थ
- आ-आफ्नो वरिपरिको वन डडेलो लाम्न सक्ने क्षेत्र पहिचान गरी सो क्षेत्रमा विशेष निगरानी राखौं । - वन जङ्गल तथा मानिस आवात जावत गर्ने बाटो घाटो सडकको दायर्या वार्या रहेको पातपतिङ्गर नियमित रूपमा टाटाऔं ।
 - सलाई लाईटर जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तु केटाकेटीहरूको पहुँचबाट टाढा राखौं । त्यस्ता वस्तु लिएर वन जङ्गल प्रवेश नगर्ौ ।
 - पिकनिक वनभोज जाँदा आगो बालेपछि आगो निभाएर मात्र छोडौं । वन जङ्गल छेउछाउबाट हिड्दा वा यात्रा गर्दा चुरोट विडीका टुटाहरू नफालौ ।
 - वन क्षेत्र भित्र आवश्यकता अनुसार अग्निरेखा निर्माण र सो को नियमित सरसफाई गर्ौ । -वन उपभोक्ता समूहले अग्नी नियन्त्रकको व्यवस्था गरी वनको नियमित अनुगमन गर्ने व्यवस्था अनिवार्य रूपमा मिलाऔं ।
 - अग्नी निरोधक सामग्रीको उचित व्यवस्थापन गरी तयारी अवस्थामा राखौं ।
 - खरबारीमा राम्रो घाँस पलाउने, वनमा च्याउ उम्रेने, घरछेउबाट वन्यजन्तु भगाउने, वन्यजन्तुको शिकार गर्ने, अरिज्जाल पोल्ने, जङ्गली मौरीको मह काढ्ने जस्ता सोच राखी डडेलो लगाउने प्रवृति विगतका वर्षहरूमा देखिएकोले यस्तो गैह्र कानूनी कार्य नगर्ौ नगराऔं ।
 - वन जङ्गलसँग जोडिएको खेतबारीमा कृषि वालीका टुटाकुटी, भिंगटा वाली सकेपछि आगो निभाएर मात्र छोडौं ।
 - वन जंगलमा डडेलो लाम्न नदिऔं, लागि हालेमा सबै मिलि जुटाई तुरुन्त निभाऔं । खरबारीमा राम्रो घाँस पलाउने, वनमा च्याउ उम्रेने, घर छेउबाट वन्यजन्तु भगाउने, वन्यजन्तुको शिकार गर्ने, अरिज्जाल पोल्ने, जङ्गली मौरीको मह काढ्ने जस्ता सोच राखी डडेलो लगाउने प्रवृति विगतका वर्षहरूमा देखिएकोले यस्तो गैह्रकानूनी कार्य नगर्ौ नगराऔं ।
 - वनमा डडेलो लगाउने कार्य वन ऐन २०७६ बमोजिम फौजदारी कसूर भएको हुँदा त्यस्तो कार्य गर्नेलाई सोही ऐनबमोजिम क्षतिको विगो असुल उपर गरी ६०(साठी)हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना र तीन वर्षसम्म कैद हुने भएकोले त्यस्तो कार्य कसैले नगर्ौ नगराऔं ।
 - आगलागीबाट आफू पनि बच्ची अरूलाई पनि बचाऔं ।
 - आ-आफ्नो क्षेत्रमा आगलागी भएको जानकारी भएमा नजिकको वन कार्यालय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल र नेपाल प्रहरीमा खबर गर्ौ ।

आगलागीबाट बच्औं र बचाऔं, वन्यजन्तु र प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्ौ ।

डिभिजन वन कार्यालय

नवलपरासी. (ब.सु.प.). लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

» बाँकी ३ पेजमा

सम्पादकीय

जोखिमयुक्त ठाउँमा पौडी नखेलौं

तिनाउ जलविद्युत् आयोजनाको बाँधक्षेत्रमा वर्षेनी युवाले डुबेर ज्यान गुमाइरहेका छन् । गत वर्ष बाँध क्षेत्रमा डुबेर सात जनाले ज्यान गुमाएका थिए भने अहिले दुई जनाको मृत्यु भइसकेको छ । सिद्धबाबा नजिकै रहेको तिनाउ जलविद्युत् आयोजनाको बाँध क्षेत्रमा पौडी खेल्ने क्रममा युवाहरूले डुबेर ज्यान गुमाउने क्रम बढिरहेको छ ।

गर्मी बढ्दै जाँदा बाँध क्षेत्रमा पौडी खेल्न र नुहाउन जाने क्रम बढेको छ । पौडी खेल्न अहिले भारतको नौतनवा र गोरखपुरबाट समेत आउन थालेका छन् । तराई मधेसमा उखरमाउलो गर्मी बढ्दै गएपछि शितल खोउँदै पहाड उक्लेका युवाले पहाडको खोचमा रहेको नदीमा पौडी खेल्ने क्रममा ज्यान गुमाउने क्रम बढेपछि अब नियन्त्रणको पहलकदमी हुन आवश्यक छ । भूतखोलामा डुबेर मृत्यु हुन थालेपछि प्रहरीले पौडी खेल्न रोक लगाएको छ । त्यहाँ केही समय प्रहरीले ड्युटी नै दिएर पौडी खेल्न रोक लगाएको थियो । भूतखोलामा पौडी खेल्दा जोखिम रहेको चेतावनीयुक्त सूचना राखिएको छ । यो सूचनापछि यहाँ पौडी खेल्ने क्रम रोकिएको छ । तिनाउ नदीको बाँध स्थललाई पनि जोखिमयुक्त ठाउँ मान्दै पौडी खेल्न प्रतिबन्ध लगाउनुपर्छ । प्रहरीले बाँधस्थलमा निरन्तर ड्युटी दिनु त्यति सान्दर्भिक नहोला, तर जोखिम रहेको सूचना राख्ने र निरन्तर निगरानी नराख्ने हो भने बाँधस्थलमा मृत्यु हुने नागरिकको संख्या बढ्न सक्छ । मृत्यु हुने मध्ये धेरै भारतीय भएको प्रहरीको भनाइ छ । भारतीय नागरिकले यहाँको भौगोलिक अवस्थाको बारेमा जानकारी नहुँदा पनि ज्यान गुमाइरहेका छन् । पहाडको साँधुरो खोचबाट बगेको तिनाउ नदीमा ठूलूला चट्टान छन् । त्यही चट्टानको आसपासको पानीको गहिराई मापन गर्न नसक्दा युवा डुब्दै आएका छन् । डुब्दै चट्टानको खोंचमा पुग्दा माथि निस्कन नसकेर अड्कंदै आएका छन् । डुबेर बेपत्ता भएपछि कतिपय अवस्थामा गोताखोर ल्याएर शव निकालेका घटना पनि छन् ।

निरन्तर जसो युवा डुब्दै आएकाले अभिभावकले आफ्ना सन्ततीलाई जोखिम भएकाले पौडी खेल्न नजान सचेत गराउनुपर्छ । सरकारी निकायले पनि तिनाउ जलविद्युत् आयोजनाको बाँध क्षेत्र जोखिमयुक्त भएकोले पौडी नखेल्न सञ्चार माध्यम र सामाजिक सञ्जालमा सचेतनामूलक सन्देश प्रवाह गर्न सक्छन् । बाँध क्षेत्रमा सचेतनामूलक होर्डिङ बोर्ड राखेर जोखिमबारे जानकारी दिन सकिन्छ । मान्छेको जीवन सामान्य खेलवाडले जान्छ । एउटा मान्छेको जीवन जाँदा उसको मृत्युसँगै उसका सपनाको अन्त्य हुन्छ नै, एउटा परिवारको भरोसा टुट्छ, समाजले एउटा कर्मशील नागरिक गुमाउँछ । त्यसैले नागरिकको जीवन जोगाउन सबैले जोखिमयुक्त ठाउँमा नुहाउने र पौडी खेल्ने काम बन्द गरौं ।

नेप्से परिसूचक सामान्य अङ्कले बढ्यो

काठमाडौं । यो साता कारोबारको पहिलो दिन आइतबार उच्च अङ्कले बढेको नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचक दोस्रो दिन सोमबार सामान्य अङ्कले बढेको छ । नेप्से परिसूचक पाँच दशमलव ०१ अङ्कले बढेर दुई हजार ९२६ दशमलव ५६ को विन्दुमा कायम भएको हो ।

३४२ कम्पनीको तीन करोड ८० लाख ७३ हजार ९४५ किता शेयर एक लाख ५६ हजार ३८१ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु १५ अर्ब ७८ करोड ६३ लाख १३ हजार ४४० बराबरको कारोबार भएको नेप्सेले जनाएको छ ।

कारोबारमा बैङ्कङ्क शून्य दशमलव २७, विकास बैङ्क शून्य दशमलव ५०, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ८६, जीवन बिमा शून्य दशमलव ४८, निर्जीवन बिमा शून्य दशमलव ०४ र अन्य समूह शून्य दशमलव ५९ प्रतिशतले घटेको छ भने अरू सबै

समूहको उपसूचक बढेको छ । वित्त शून्य दशमलव २०, जलविद्युत् शून्य दशमलव ९६, लगानी शून्य दशमलव ७२, उत्पादन तथा प्रशोधन एक दशमलव ५३, लघुवित्त शून्य दशमलव ४३, म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव ८८ र अन्य समूह शून्य दशमलव ०१ प्रतिशतले बढेको छ । सलपा विकास बैङ्क लिमिटेड, रिलायन्स रिपनिङ मिल्स लिमिटेड, सोलु हाइड्रोपावर लिमिटेड र भुजुङ हाइड्रोपावर लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ । सबैभन्दा धेरै घट्नेमा भने सनराइज फस्ट म्युचुअल फन्डको शेयर मूल्य तीन दशमलव ७१ प्रतिशतले घटेको छ ।

कारोबार रकम र कारोबार भएका शेयर संह्याका आधारमा कुमारी बैङ्क लिमिटेडको सबैभन्दा धेरै रु ६७ करोड २३ लाख ७८ हजार १५६ बराबरको २७ लाख ६८ हजार १०९ किता शेयर खरिद-बिक्री भएको नेप्सेले जनाएको छ ।

कपेन्द्र जिसी

नक्कली लुम्बिनी, बुद्धका बाबु शुद्धोधनको नक्कली दरबार र कपिलवस्तु-लुम्बिनीको आडमै बनाएर बुद्धको जन्मस्थल भारतमा भएको दाबी गर्दैछन् । त्यति मात्र होइन बुद्धको जन्मस्थल भारतमा भएको दाबी गर्दैछन् । त्यति मात्र होइन बुद्धले प्राप्त गरेका बोद्धी गान गयामा हो भनेर ठेलीहरू लेखी लेखाएर नेपाली कथित विद्वानहरूको गिदीमा लिदी भरिदिएका छन् ।

देशभक्त नेपालीलाई अपीलः

अखण्ड नेपाल बनाऔं

गुजराततिर स्थायी बसोबास भएका केही वर्षयता दिल्ली दरबारमा बसोबास गर्ने मोदी भन्ने मान्छेले उद्घोष गरेको छ-भारत, इरान, इजराइलीबिचको युद्धमा कत्ता छ भनेर कोही अलमल हुनुपर्दैन । हामी इजरायलको पक्षमा छौं वा भारत इजरायलको पक्षमा छ ।' यो भनाइ तिने भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको हो । उनले थप भनेका छन्- इरानलाई ध्वस्त पार्ने हो । इरान ध्वस्त भएपछि पाकिस्तानलाई ध्वस्त पार्ने हो । त्यसपछि नेपाल, बंगलादेश, श्रीलंका र अफगानिस्तानलगायतलाई त विना युद्ध शान्तिपूर्ण ढंगले समेटेर अखण्ड भारत निर्माण गर्ने हो । यो भारती शासक नरेन्द्र मोदीको हो । त्यसो त छिमेकी देशहरूलाई निल्ले भोक भारतलाई सन् १९४७ देखि नै लागेको हो । जवारहारलाल नेहरु, गुजराल, इन्दिरा गान्धी सबैको चाहना यही नै थियो र हो । सहयोग र पञ्चशीलको सिद्धान्त वकालत त गर्ने, तर व्यवहार भने त्यसको विपरीत इतिहासदेखि नै गर्दै आएको छ । त्यसैको परिणाम हो स्वतन्त्र र साम्प्रभु देश सिक्किमलाई भारतीयकरण गर्नु । त्यसकै परिणाम हो । सुस्ता, महेशपुराजस्ता नेपालका अभिन्न अंगलाई आफ्नो भनी दाबी गर्नु । त्यसैको परिणाम हो सुगौली सन्धिले समेत स्वीकार गरेको लिपुलेक, लिम्पियाधुरा र कालापानीमाथि भारतीय सैन्य शक्ति तैनाथ गरिनु । त्यसकै चरित्र प्रदर्शन हो जेनजी आन्दोलन मच्चाएर केपी ओली सरकार ढाल्नु र नेपालको संविधानविपरीत सुशीला कार्की नामको कथित नागरिक सरकार गठन गरिनु र पुनः फागुन २१ गते निर्वाचनको नाटक मञ्चन गरिनु । यी सबै काम गर्नमा अमेरिकन शासक गुटको समेत स्वार्थ रहेको देखिन्छ ।

प्रिय नेपाली स्वाभिमानी देशभक्त पुर्खाका सन्ततिहरू ! यो पाँककार अमुक सरकारको पृष्ठपोषक र अमुक सरकारको विरोधी होइन र छैन । यो लेखकको अभीष्ट एउटा मात्र छ, त्यो हो सार्वभौमसत्ता सम्पन्न र स्वतन्त्र मेरो देश नेपालमाथि कसैले पुनपुल्लो नलगाओस् । मेरो देश नेपालको अस्तित्व र अस्मिता नमेटियोस् । मेरो देश नेपाल र नेपाल नेपाली जनताले सिक्किमले भैं दुर्दिन भोम नपरोस् । विश्वमान चित्रमा नेपालको सूर्य चन्द्र अंकित भण्डा फरफराइहोस् । महाशय मोदीजी, तुल्दाइ हुँ भनी बढी फूतिफाती नगर, फुरीफुरी नगर । तिम्रो देश भारतभन्दा मेरो देश नेपाल

धेरै जेठो छ । इतिहासमा ब्रिटिस कम्पनी सरकार कालदेखि मेरो देशको सीमा भित्रका भूभागहरू लुट्यौं । कुमाउ, गढवा लुट्यौं । दार्जिलिङ्ग र सिक्किम लुट्यौं ! लुट्नसम्म लुट्यौं । तिमी जस्तै लुटुहा मै हुँ भन्ने तिमी जस्तै लुटुहा अमेरिकी उन्मादलाई इरानले नै स्वाद चखाउँदै छ ! लुटुहा साम्राज्यवादी अमेरिका जस्तालाई परास्त गर्दैछ । आफ्नो साथमा अघोषित रूपमा अमेरिकी महाशक्ति रहेको छ भने कुराले मोदीजीको तुजुक बढेको हुन सक्छ । शक्ति संघर्षका क्रममा अमेरिकी साम्राज्यवादकाविरुद्ध चीन रूस जस्ता उदयमान महाशक्ति राष्ट्रहरू पनि राम हेरेर हातमा दही जमाएर नबस्ने स्थिति देखिदैछ । त्यस्तो अवस्थामा हिंसक, आतंककारी अर्काको भूभाग लुटुहाको हार र शान्ति प्रिय देशहरूको विजय अवश्य हुनेछ । त्यसैले नेपाल, भुटान, बंगलादेश, श्रीलंकाजस्ता देशहरू शक्तिहीन ठानेर हेप्ने, चेप्ने, दबाउने प्रवृत्ति बन्द गर !

भनिसकिएको छ । भारत नेपालभन्दा धेरै कान्छो देश हो । याने कि नेपाल भारतभन्दा धेरै जेठो देश हो । दक्षिण एसियाकै सबभन्दा जेठो र प्राचीन देश हो । यसको सन्ध्य र संस्कृति जेठो छ । धर्म पनि जेठो छ । नेपालको शैव धर्म संस्कृतिलाई उछिन्ने कसले ? नेपालको हुम्ला र हुम्लाको उत्तर खाडी प्रदेशमा उत्पत्ति भएको वोनधर्म वा बोन्पो धर्म जसको मन्त्र माने पेमे हुँ ! पनि अति प्राचीन धर्म संस्कृति हो । बुद्ध दर्शन, धर्म, संस्कृतिको उत्पत्ति थलो लुम्बिनी कपिलवस्तु नै हो । विपस्वी बुद्ध कनकमणि बुद्ध र ऋकुच्छन्द बुद्धको आश्रम पतञ्जलीको आश्रममा पनि त यही हो । साङ्ख्यदर्शनका प्रणेनता महर्षि कपिलको आश्रम पनि हाम्रै कपिलवस्तु हो ।

इ.पू. ५६३ मा कपिलवस्तुमा लुम्बिनीमा जन्मेका सिद्धार्थ गौतमबुद्ध जसले चार आर्य सत्य प्रतिपादन गरे । मानव मुक्तिका लागि अष्टाङ्गिक मार्ग (आठ उपाय) को र विपसना ध्यान योगको प्रतिपादन पनि त यही भएको हो । बुद्धलाई एसियाका तारा विश्व शान्तिका अग्रदूत भनेर विश्वले स्वीकारेको छ । ओममार्ग पदमे हुँ बुद्ध दर्शन धर्म संस्कृतिको मन्त्र हो ।

भारतीय शासकहरू नेपालको अथाहा सभ्यता, संस्कृति देखेर न्याल काडेका छन् र नक्कली कपिलवस्तु, नक्कली लुम्बिनी, बुद्धका बाबु

शुद्धोधनको नक्कली दरबार र कपिलवस्तु-लुम्बिनीको आडमै बनाएर बुद्धको जन्मस्थल भारतमा भएको दाबी गर्दैछन् । त्यति मात्र होइन बुद्धको जन्मस्थल भारतमा भएको दाबी गर्दैछन् । त्यति मात्र होइन बुद्धले प्राप्त गरेका बोद्धी गान गयामा हो भनेर ठेलीहरू लेखी लेखाएर नेपाली कथित विद्वानहरूको गिदीमा लिदी भरिदिएका छन् ।

साँचो कुरा के हो भने सिद्धार्थ बुद्ध महाज्ञानी थिए । ज्ञानको खोजीमा उनी आजीवन लागिरहे । ज्ञानले तृप्त कोही पनि हुँदैन । तृप्ती प्रागतिको बाधक हो । सिद्धार्थ गौतम बहुला वा पागल थिएनन् । लुम्बिनी कपिलवस्तुमा बोधी ज्ञान प्राप्त गरेर सारनाथ गई उनले देशाना (उपदेश) दिन थालेको पाइन्छ । अन्धकार रातमा महाभिनिसिक्कमण वा दरबार छोडनुको अर्थ घर परिवारले थाहा नपाउन भनेर नै हो । थाहा पाएमा परिवारले जाने अनुमित दिँदैनन् भनेर नै हो ।

प्रिय मित्रहरू ! सम्राट अशोकले लुम्बिनी कपिलवस्तुमा आई ३ वटा अशोक पिलार वा स्तम्भ गाडेको प्रमाण अद्यापि ताजै छ । तर नेपालको सीमा पारि नक्कली लुम्बिनी र कपिलवस्तु र शुद्धोधनको नक्कली दरबार निर्माण गर्नुले भारतीय शासक वर्ग हस्तक्षेपकारी, सांस्कृतिक अतिक्रमणकारी हुन् भनेर पुष्टि गरेको छैन र ?

२०० वर्षसम्म ब्रिटिस साम्राज्यवादको गुलाम बनेको भारतलाई मुक्त गर्न नेपालका नेताहरू मनमोहन अधिकारी, बीपी कोइराला र नेपाली विद्यार्थीहरू 'भारत छोडो' आन्दोलनमा सक्रिय सहभागी हुँदा भारतीय जेल सजाय समेत भोगेको निःस्वार्थ गुनलाई वर्तमान भारतीय शासक गुटले चटककै भुलेर गुनको बदला नेपाल समेतलाई गाभेर अखण्ड भारत बनाउने भन्दैछ ।

नेपाल र नेपालीलाई यो कुरा सह्य छैन । तर, केही नेपाली दलालहरू नेन्द्रे मोदीले नेपाल समेतलाई गाभेर अखण्ड भारत बनाउने भनेको फेक न्यूज भुटो समाचार हो भनेर दिल्लीको वकालत गर्दैछन् ।

अन्त्यमा प्रिय देशभक्त मित्रहरू ! हामी पनि अब निर्भिकताका साथ भनी नारा गुञ्जन गरौं ! अखण्ड भारत किन ? भारत समेतलाई गाभेर अखण्ड नेपाल बनाऔं । त्यसको राजधानी दिल्ली होइन, काठमाडु बनाऔं । सधैँका कचकच किन ? खिसै खतम !

मिर्गौला बिग्रिएको कसरी थाहा पाउने ?

प्रा.डा. राजेन्द्रकुमार अग्रवाल

हाम्रो शरीरमा दुई वटा मिर्गौला हुन्छन् । मिर्गौलाको मुख्य काम रगत सफा गर्ने हो । हामीले खाएको खानेकुरा प्राचन प्रणालीमा गएपछि पाचन र मेटाबोलिजम प्रक्रिया हुन्छ र दुषित पदार्थ जम्मा हुन्छ । खासगरी युरिया र

कम हुँदै गएर शरीर सुनिन थाल्छ । हात-खुट्टा वा मुख सुनिने समस्या देखिन्छ। शरीरमा पानी जम्मा हुन थालेमा श्वासप्रशवासमा पनि समस्या हुन थाल्छ ।

मिर्गौलामा समस्या भइसकेपछि रगतको कमी हुन थाल्छ। जसले गर्दा काम गर्न जाँगर नलाम्ने, थोरै हिँड्दा पनि थकाइ लाग्ने, स्वी-स्वी हुनेजस्ता लक्षण देखिन्छन् ।

युरिया र क्रियाटिनिनको मात्रा बढ्दै गएपछि खान मन नलाम्ने, वाकवाक लाग्ने, सास फेर्न गाह्रो हुने र सास फेर्दा

-मधुमेह
-उच्च रक्तचाप
-मिर्गौलाका फिल्टर सुनिने
-मिर्गौलाको बीचको टिस्युको रोग
-जन्मजात मिर्गौलाको रोग
-मिर्गौलाको संरचनागत समस्या (एउटा मात्र मिर्गौला हुनु)

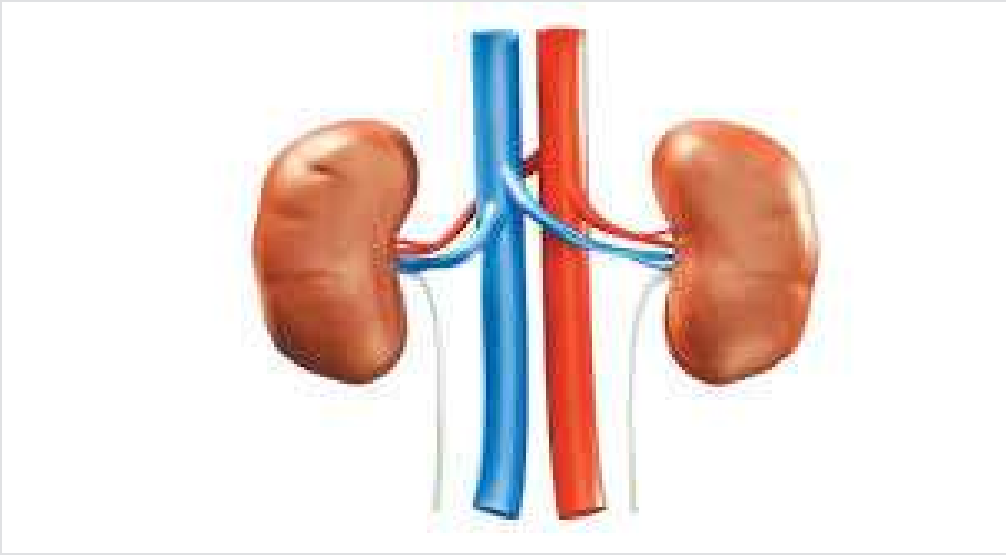
- जंक फुडको बढी प्रयोग
-कम पानी पिउने बानी
- शारीरिक व्यायाम नगर्ने बानी
-मोटोपन
- धूमपान र मदिरापान
-केही औषधिको प्रयोगको कारण
उच्च रक्तचापको बिरामीले नियमित औषधि नखाएमा पनि मिर्गौला बिग्रन सक्छ । अटोइम्युन र जन्मजात मिर्गौलाको रोग रोकथाम गर्न सकिँदैन । मिर्गौला बिग्रने अर्को कारण मिर्गौलामा पत्थरी हुनु पनि हो ।

यस्ता बिरामीले नियमित मिर्गौला जाँच र चिकित्सकको सल्लाहअनुसार पत्थरीको उपचार गराउनुपर्छ । एक्युट किड्नी इन्जुरी तत्काल उपचार गर्दा निक्को हुन्छ । यस्तै प्रोस्टेटमा पनि समयमै उपचार गरेर मिर्गौला जोगाउन सकिन्छ ।

मिर्गौला रोग रोकथामका लागि जीवनशैली नै स्वस्थकर बनाउन आवश्यक छ । त्यसका लागि खानपिनमा ध्यान दिने, नियमित व्यायाम गर्ने, जंकफुड सकभर नखाने तथा शरीरको तौल नियन्त्रण गर्ने गर्नुपर्छ ।

मिर्गौलाको जाँच कसरी गरिन्छ ?
पिसाबको जाँच
पिसाबमा एल्बुमिन अर्थात् प्रोटिन र आरबीसी अर्थात् रगत छ कि छैन जाँच गरिन्छ । पिसाबमा यो देखिएमा मिर्गौला बिग्रिएको संकेत हुनसक्छ ।

रगत परीक्षण
मधुमेह वा उच्च रक्तचापको बिरामीले आरएफटी वा केएफटी जाँच गर्नुपर्छ । यसमा युरिया, क्रियाटिनिन र सोडियम, पोटासियम जाँच गरिन्छ ।
अल्ट्रासाउण्ड
अल्ट्रासाउण्डबाट मिर्गौलाको आकार र संरचना हेर्न सकिन्छ । यी जाँचबाट मिर्गौलाको रोग पत्ता लगाउन सकिन्छ र समयमै उपचार सुरु गर्न सकिन्छ ।
स्वास्थ्य खबरबाट

क्रियाटिनिनलाई मिर्गौलाले फिल्टर गर्छ । शरीरमा भएको सबै रगत मिर्गौलाले नै फिल्टर गर्छ । ९८ प्रतिशत रगत शरीरले नै पुनः लिन्छ भने २ प्रतिशतलाई पिसाबको रूपमा फाल्छ ।

शरीरको शरीरको भित्री वातावरण तथा सोडियम, पोटासियम र एसिडको सन्तुलन मिलाउने काम मिर्गौलाले नै गर्छ । मिर्गौलाले रेनिन नामक एन्जाइम उत्पादन गर्छ, जसले रक्तचाप नियन्त्रण गर्न सहयोग गर्छ । साथै, मिर्गौलाले शरीरमा रगत बनाउन आवश्यक इरिथ्रोपोइटिन हर्मोन पनि उत्पादन गर्छ ।

मिर्गौला रोगको लक्षण
कतिपय अवस्थामा मिर्गौला रोगको लक्षण नै नदेखिन पनि सक्छ । तर लक्षण देखिएको अवस्थामा क्रोनिक मिर्गौलाको रोग लागेमा पिसाबसम्बन्धी समस्या देखिन्छ । पिसाब दिनुमा भन्दा राति बढी हुने, पिँज आउने र पिसाब

पिसाबको गन्ध आउने लक्षण देखिन्छ । यस्तै दुब्लाउँदै जाने वा शरीर सुनिएर मोटाएको जस्तो देखिन्छ । क्रियाटिनिन र युरियाको मात्रा बढ्दै गएमा मिर्गौला रोगले ब्रेनलाई पनि असर पुऱ्याउँछ ।

मिर्गौला रोगको कारण
मिर्गौलामा मुख्य दुई खाले समस्या हुन्छ । एक्युट किड्नी इन्जुरी अर्थात् अचानक मिर्गौलामा क्षति र क्रोनिक किड्नी डिजिज अर्थात् दीर्घकालीन मिर्गौलाको रोग । तर हेरक एक्युट किड्नी इन्जुरी क्रोनिकमा परिणत हुनसक्छ ।
एक्युट किड्नी इन्जुरीका कारण
-भाडापखाला
-संक्रमणका कारण सेप्सिस हुनु
-पेनिकिलको प्रयोग
-तीव्र ग्लोमेरुलोनेफ्राइटिस
क्रोनिक किड्नी इन्जुरीका कारणहरू

मिर्गौलाको जाँच कसरी गरिन्छ ?
पिसाबको जाँच
पिसाबमा एल्बुमिन अर्थात् प्रोटिन र आरबीसी अर्थात् रगत छ कि छैन जाँच गरिन्छ । पिसाबमा यो देखिएमा मिर्गौला बिग्रिएको संकेत हुनसक्छ ।
रगत परीक्षण
मधुमेह वा उच्च रक्तचापको बिरामीले आरएफटी वा केएफटी जाँच गर्नुपर्छ । यसमा युरिया, क्रियाटिनिन र सोडियम, पोटासियम जाँच गरिन्छ ।
अल्ट्रासाउण्ड
अल्ट्रासाउण्डबाट मिर्गौलाको आकार र संरचना हेर्न सकिन्छ । यी जाँचबाट मिर्गौलाको रोग पत्ता लगाउन सकिन्छ र समयमै उपचार सुरु गर्न सकिन्छ ।
स्वास्थ्य खबरबाट

